

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Zbigniew Strus (sprawozdawca)

ze skargi uczestnika postępowania M. S.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Rejonowego w L.

z dnia 9 grudnia 1970 r., w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Starosty Powiatu
L.

przy uczestnictwie M.N. i in. ,

o przejęcie nieruchomości rolnej na własność Skarbu Państwa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 lutego 2007 r.,

zażalenia uczestnika postępowania M. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 21 listopada 2006 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od M. S. na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, Głównego Urzędu
Warszawie, 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu
kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Uczestnik postępowania M. S. zwolniony w całości od kosztów sądowych, reprezentowany przez pełnomocnika - radcę prawnego, wniósł apelację od postanowienia Sądu Rejonowego z 15 września 2006 r. bez uiszczenia opłaty podstawowej. Postanowieniem z 21 listopada 2006 r. Sąd Okręgowy odrzucił tę apelację na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

W zażaleniu uczestnik postępowania zarzuca naruszenie zasady prawa do sądu oraz rozpatrzenia sprawy przez sądy dwóch instancji wyrażonej w art. 45 i 78 Konstytucji RP oraz w art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Żalący się wnosi o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Wnioskodawca Skarb Państwa - reprezentowany przez Starostę Powiatu L., a zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa odpowiadając na zażalenie wnosił o jego oddalenie i zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie Sądu Okręgowego odpowiada obowiązującym przepisom kodeksu postępowania cywilnego i ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398 ze zm. - dalej: u.k.s.c.). W szczególności art. 149 ust. 1 u.k.s.c. przesądza obowiązywanie tej ustawy w stosunku do środka odwoławczego (apelacji) wniesionej przez uczestnika. Art. 14 ust. 2 u.k.s.c. i art. 100 ust. 2 odczytane we wzajemnym powiązaniu postanawiają, że obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej w wysokości 30 zł dotyczy również strony zwolnionej w całości (jak uczestnik M. S.) od kosztów sądowych, natomiast art. 126 u.k.s.c. wprowadza do kodeksu postępowania cywilnego przepis art. 130² § 3 k.p.c., nakazujący odrzucić apelację wniesioną bez zachowania przez zawodowego pełnomocnika opisanych wyżej wymagań.

Sposób i środki realizacji prawa do sądu wynikają z przepisów ustaw zwykłych, nieusprawiedliwione jest zatem powoływanie się skarżącego na przepisy wyższego rzędu, jakoby zwalniające od przestrzegania ustaw. Rzeczą ustawodawcy zwykłego jest określenie również szczegółowych norm nakładających na strony obowiązek

partycypowania w kosztach działania wymiaru sprawiedliwości przez uiszczanie opłat sądowych, natomiast rzeczą sądu jest przestrzeganie tych norm, ponieważ zgodnie z art. 178 ust. 1 Konstytucji sędziowie podlegają ustawom. Dlatego w rozpoznawanej sprawie sąd orzekający o dopuszczalności apelacji nie był władny odmówić zastosowania wymienionego przepisu kodeksu postępowania cywilnego. Nie można wykluczyć, że ze względu na konkretne, szczególne okoliczności, założenie ustawowe, iż każdy jest w stanie pokryć opłatę podstawową okazałoby się błędne. Wówczas ujawniłby się problem zgodności przepisów u.k.s.c. z przepisami Konstytucji powoływanymi przez skarżącego ale i w takim wypadku postulat wykładni w zgodzie z Konstytucją nakazywałby wykorzystanie zwykłych środków pozwalających chronić interes strony, która bez winy nie dokonała w terminie czynności procesowej.

W rozpoznawanej sprawie nie ma przede wszystkim danych pozwalających powziąć takie wątpliwości, a poza tym inicjowanie jakiegokolwiek wpadkowego postępowania należy do uczestnika postępowania, zastąpionego przez zawodowego pełnomocnika.

Ponieważ zaskarżone postanowienie odpowiadało prawu Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. a w zakresie kosztów postępowania zażaleniowego orzekł na podstawie art. 99 k.p.c.